

POG.7032.1.2024

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta
i gminy Sompolno za 2023 rok**

Kwiecień, 2024 rok

I. Wstęp

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Sompolno za rok 2023 została sporządzona w celu realizacji zobowiązań nałożonych na organ wykonawczy gminy przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie gospodarki odpadami.

Celem niniejszej analizy jest realizacja zapisów art.3 ust.2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024r., poz. 399). Zgodnie z art.9tb, analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy. Analiza podlega publicznemu udostępnieniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy. Analiza ta ma zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie możliwości przetwarzania odpadów komunalnych a także dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Swoim zakresem obejmuje w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

II. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno–biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Gmina Sompolno, na swoim terenie nie posiada infrastruktury zapewniającej możliwość przetwarzania odpadów. Cały strumień niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne kierowany był do Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o., ul. Sulańska 13, 62-510 Konin, w której Gmina Sompolno jest współdziałowcem (posiada 0,0050% Udziałów). Tym samym wykonuje obowiązek określony w art. 3 ust.2 ww. ustawy, który dotyczy zapewnienia budowy i eksploatacji wspólnie z innymi gminami regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. W skład powyższej Spółki wchodzi Zakład Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych, w którym unieszkodliwiano zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne oraz pozostałości z segregacji frakcji odpadów zbieranych selektywnie. Taki sposób postępowania z odpadami przyczynia się w znaczący sposób do ograniczenia masy odpadów

przekazywanych do składowania a także pozwala uzyskiwać w procesie spalania odpadów komunalnych energię elektryczną i energię ciepłą.

Odebrane i zagospodarowane odpady zostały poddane następującym procesom:

- R1 – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (o kodzie 20 03 01),
- R3 – zużyte opony (o kodzie 16 01 03), odpady ulegające biodegradacji (o kodzie 20 02 01), opakowania z tworzyw sztucznych (o kodzie 15 01 02),
- R4 – opakowania z metalu (o kodzie 15 01 04),
- R5 – opakowania ze szkła (o kodzie 15 01 07),
- R12 – zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (o kodzie 20 01 35*), odpady wielkogabarytowe (o kodzie 20 03 07), tworzywa sztuczne (o kodzie 20 01 39), papier i tektura (o kodzie 20 01 01),
- D5 – odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach (o kodzie 20 03 99).

MZGOK Sp.ż.o.o. w Koninie rozlicza dostarczany strumień odpadów w odniesieniu do wszystkich gmin będących udziałowcami w Spółce. Po doczyszczeniu selektywnej zbiórki, procentowy odzysk surowców z selektywnej zbiórki w 2023 r. przedstawiał się następująco:

-papier i tektura	– surowce –	70,00%,	balast -	30,00%
-szkło	- surowce -	99,91%	balast -	0,09%
-tworzywa sztuczne	- surowce -	17,78%	balast -	82,22%

III. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2023 r. nie było potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Instalacja Komunalna w Koninie, zapewnia zagospodarowanie całego strumienia zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu Gminy Sompolno.

IV. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

System gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 r. na terenie gminy Sompolno funkcjonował w oparciu o akty prawa miejscowego regulujące zasady odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz ponoszenia opłat za świadczenie tych usług.

Gmina Sompolno zgodnie z podjętymi przez Radę Miejską Sompolnie uchwałami, pobiera opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Z pobranych opłat pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują:

1. odbieranie, zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych;
2. tworzenie i utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
3. obsługę administracyjną;

W gminie Sompolno w 2023 roku na podstawie Uchwały Nr XIII/194/2020 Rady Miejskiej w Sompolnie z dnia 29.10.2020 roku, od dnia 01.01.2023r. do 31 lipca 2023 roku, obowiązywały stawki opłat w wysokości:

- 18,00 zł/m-c od mieszkańca – stawka podstawowa oraz
- zwolniono w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w wysokości 2,00zł miesięcznie od mieszkańca,

-określono stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania i odbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości 40,00zł miesięcznie od mieszkańca.

Uchwałą Nr LXVIII/459/2023 z 6 lipca 2023 roku Rada Miejska w Sompolnie podwyższyła stawki opłat, które od 1 sierpnia 2024r. wynosiły:

-20,00 zł/m-c od mieszkańca – stawka podstawowa oraz

- zwolniono w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w wysokości 2,00zł miesięcznie od mieszkańca,

-określono stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania i odbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości 50,00zł miesięcznie od mieszkańca.

- 1) Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywała koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki do popiołu oraz worki do zbierania: szkła, tworzyw sztucznych i metali, papieru.
- 2) Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina nie pokrywała kosztów utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami.
- 3) Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina nie pokrywała kosztów usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

W 2023roku naliczone należne opłaty to kwota: **1 942 302,32 zł**, przy czym wpłat dokonano na kwotę: **1 807 865,40 zł** (wpłaty bieżące i zaległe), zaś zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiły: **151 857,29 zł** (powstałe od lipca 2013r.).

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. koszty obsługi systemu wyniosły: **2 382 626,71 zł**, w tym:

- 1) 2 223 634,54zł, koszty związane z odbieraniem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych, oraz koszty prowadzenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,
- 2) 158 992,17zł koszty administracyjne obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy (płace pracowników, materiały biurowe, korespondencja, aktualizacja oprogramowania, usługi pocztowe itp.).

Z uwagi na wysokie zadłużenie mieszkańców oraz wzrost kosztów obsługi systemu ponoszonych przez gminę, konieczne było dofinansowanie funkcjonowania systemu z budżetu gminy. Ustawodawca zmieniając zapis art. 6r ust.2da, umożliwił (w sytuacjach nadzwyczajnych), podjęcie w drodze uchwały rady gminy, o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z innych środków własnych – wcześniej zakładano, że system winien się samofinansować.

Zasady odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości

Gmina Sompolno w rezultacie udzielenia zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki na podstawie art.67 ust. 1 pkt 12 ustaw: z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz.1710 ze zm.) oraz art. 214 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023, poz.1605 ze zm.), powierzyła realizację usługi w zakresie odbierania, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, położonych na

terenie miasta i gminy Sompolno oraz prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) własnej spółce tj. Przedsiębiorstwu Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Sompolnie, ul. Piotrkowska 39, 62-610 Sompolno. W 2023 roku zawarto trzy umowy na wykonanie przedmiotu zamówienia, obejmujące:

okres od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2023 r.

okres od 1 lipca 2023 r. do 31 sierpnia 2023 r.

okres od 1 września 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Zgodnie z ustawą -Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw, Gmina może udzielić zamówienia publicznego kontrolowanej przez siebie spółce w trybie z wolnej ręki. Spółka musi jednak spełnić szereg warunków. Jednym z nich jest to, aby co najmniej 90% jej przychodów z działalności podstawowej w okresie ostatnich trzech lat przed udzieleniem zamówienia dotyczyło wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiającego sprawującego kontrolę.

Odpady komunalne odbierane były w systemie pojemnikowym i workowym.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, popiół oraz bioodpady odbierane były z pojemników, natomiast selektywnie zebrane odpady komunalne mieszkańcy gromadzili w workach - dla zabudowy jednorodzinnej, natomiast w zabudowie wielolokalowej - w pojemnikach.

W zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości miesięczną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przedsiębiorca odbierał od właściciela nieruchomości każdą ilość odpadów komunalnych zmieszanych oraz zbieranych selektywnie, tj. szkło papier i tekturę, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe i metale, popiół oraz bioodpady stanowiące odpady komunalne. Jeden raz w ciągu roku „u źródła” odebrane zostały także odpady wielkogabarytowe.

Worki do gromadzenia odpadów segregowanych oraz pojemniki na popiół dostarczyło Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o., natomiast wyposażenie nieruchomości w pojemniki oraz utrzymanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym - służących do zbierania zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych i bioodpadów, było obowiązkiem właściciela nieruchomości.

Funkcjonowanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

W PSZOK przyjmowane były nieodpłatnie zebrane selektywnie odpady komunalne wymienione w art.3 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz dodatkowo przez dwa tygodnie w roku, tj. 1 tydzień w okresie wiosennym (m-c kwiecień) i 1 tydzień w okresie jesiennym (październik), mieszkańcy mogli we własnym zakresie dostarczać do PSZOK gałęzie drzew i krzewów związane np. sznurkiem, o długości gałęzi do 100cm. Transport ww. odpadów do PSZOK mieszkańcy zapewniali we własnym zakresie i na własny koszt.

V. Liczba mieszkańców

Gmina Sompolno jest gminą miejsko-wiejską, zajmuje powierzchnię 137,36 km², w tym 6,21 km² zajmuje miasto Sompolno. W podziale administracyjnym gminy Sompolno, wydzielono 22 sołectwa.

Liczba mieszkańców Gminy wg ewidencji ludności – stan na 31 grudnia 2023 r. to -10 474 osoby (w tym: miasta- 3 621, wsi- 6853), natomiast wg złożonych deklaracji:

-ilość osób, które zadeklarowały selektywną zbiórkę: to 8 721 mieszkańców, w tym:

a) 5750 mieszkańców (tj. 1768 nieruchomości) – kompostuje bioodpady w przydomowych kompostownikach,

b) 2971 mieszkańców (tj. 1021 nieruchomości) - nie posiada przydomowego kompostownika.

Różnice w ilości zameldowanych osób w stosunku do ilości zgłoszonych w deklaracjach wymagają bieżącej i ciągłej ich weryfikacji. W przypadku wystąpienia różnic pomiędzy danymi zawartymi w deklaracji a stanem faktycznym, organ wydaje właścicielowi nieruchomości decyzję określającą wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

VI. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art.6 ust. 6-12

W 2023 roku kontynuowano działania mające na celu weryfikację nieruchomości niezamieszkałych, na których mogą powstawać odpady komunalne jednak nie wydano decyzji administracyjnej, o której mowa w art.6 ust.1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

VII. Informacja o odebranych i zebranych w PSZOK odpadach komunalnych

1. Informacja o odebranych odpadach komunalnych

Lp.	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]
1.	15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	129,4050
2.	15 01 07 Opakowania ze szkła	209,1900
3.	20 01 01 Papier i tektura	41,4600
4.	20 01 39 Tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe	253,7780
5.	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	338,8540
6.	20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1422,0000
7.	20 03 07 Meble i odpady wielkogabarytowe	25,0800
8.	20 03 99 Popioły i żużle paleniskowe	699,3400
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]		3119,1070

2. Informacja o zebranych w PSZOK odpadach komunalnych

Lp.	Rodzaj zebranych odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]
	16 01 03 Zużyte opony	11,1140
	20 01 23* Urządzenia zawierające freony	5,4720
	20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,8740
	20 01 36* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 i 20 01 35	4,3950
	20 03 07 Meble i odpady wielkogabarytowe	51,4400
Łączna masa zebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]		74,2950

VIII. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych w 2023 roku z terenu miasta i gminy Sompolno to 1422,0000 Mg, a bioodpadów stanowiących odpady komunalne to : 338,8540Mg.

W 2023 roku odpady komunalne zmieszane odebrane z nieruchomości zamieszkałych, z terenu Gminy były bezpośrednio kierowane do termicznego przetwarzania odpadów w Zakładzie Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Koninie (proces R1). Odpady biodegradowalne, w ilości 342,3800 Mg, z terenu gminy przekazywane były do MZGOK Sp. z o. o. w Koninie (proces R3).

IX. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Po dokonaniu analizy gospodarowania odpadami komunalnymi i sporządzeniu sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2023 rok obliczono:

1. Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania Do składowania nie przekazano żadnych odpadów wszystko zostało poddane procesom odzysku lub spaleni. Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych wynosi 0 %, co potwierdza fakt, iż odpady nie zostały przekazane na D5 czyli do składowania.

2. Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych [%] — 35,03 % (wymagany poziom dla 2023r. to minimum 35%).

3. Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych- 21,89%

Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości 30% wagowo za każdy rok w latach 2025–2029);

X. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

1. Masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych w tonach [Mg]- 3193,6860 Mg

2. Ilość odpadów komunalnych poddana procesowi R1 (wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii) – 1422,0000Mg

3. Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy – 44,52 %

XI. Podsumowanie i wnioski

Na podstawie zebranych danych stwierdza się, Gmina Sompolno w prawidłowy sposób i we właściwych terminach dostosowuje się do nowych przepisów prawnych oraz terminowo składa sprawozdania w zakresie gospodarowania odpadami. W analizowanym roku, gmina osiągnęła wymagane przepisami ustawy poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania i poziom składowania – za rok 2023.

Zauważyć należy, że koszty systemu przekraczają wpływy od mieszkańców, tym samym system wymaga dopłaty z budżetu gminy.

Mając świadomość wyzwania jakie gmina musi spełnić nadzorując system gospodarowania odpadami komunalnymi a także realizując obowiązek osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów recyklingu, priorytetowym zadaniem dla gminy Sompolno na lata następne jest zwiększanie świadomości mieszkańców gminy w zakresie właściwego gospodarowania odpadami, a tym samym ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, jak również ich racjonalnego sortowania.

BURMISTRZ MIASTA
Roman Bednarek

